

De bijzondere vriendschap tussen een meisje en de slavin die haar opvoedt – en die daarvoor haar eigen baby moest achterlaten

*De eerste
krokus'*

LAILA
TBRAHIM

ROMAN

Laila Ibrahim

De eerste krokus

Roman

Vertaald door Hilke Makkink

KokBoekencentrum Uitgevers – Utrecht

Vertaling: Hilke Makkink
Ontwerp omslag: Wil Immink design
Lay-out binnenwerk: Stampwerk, Nijkerk

ISBN 9789043530736
ISBN 9789043530743 (e-book)
NUR 342
www.kokboekencentrum.nl

© 2019 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht. Alle rechten voorbehouden.
Oorspronkelijk verschenen als *Yellow Crocus* bij Lake Union, Seattle.

Text copyright © 2014 Laila Ibrahim. All rights reserved.
This edition is made possible under a license arrangement originating with
Amazon Publishing, www.apub.com.

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

Voor Kalin, Maya en Rinda. En voor alle Matties in de wereld
– vroeger, nu en in de toekomst.

Proloog

Mattie was nooit echt van mij. Daarvan werd ik me waarschijnlijk met dezelfde snelheid bewust als waarmee de melk uit haar borsten kwam. Hoewel mijn familie haar ‘bezat’, hoewel mijn hele leven om haar draaide, lag haar grootste liefde elders. En dus werd haar troostende aanwezigheid altijd begeleid door de angst dat ik haar op een dag kwijt zou kunnen raken.

Dit is ons verhaal. Je zult je afvragen of het waar is; ik kan je verzekeren dat dit het geval is, hoewel mijn ouders zouden willen dat het anders was. Een waarachtiger verhaal dan dit zul je niet snel tegenkomen: het verhaal van mijn liefde voor Mattie en, neem ik aan, toch ook wel haar liefde voor mij.

Hoofdstuk 1

14 april 1837

Mattie lag opgekruld rond het warme lijfje van haar zoon toen de ongewenste boodschapper aanklopte. Ze bleef op haar pallet liggen, luisterend naar de zachte snurkgeluiden van haar grootvader, nog niet bereid om een eind te maken aan dit kostbare moment. Ze staarde naar Samuel en drukte haar neus in zijn zachte nekje om zijn zoete babygeur in te ademen. Voorzichtig veegde ze het glinsterende zweetlaagje van zijn vochtige voorhoofd en drukte een liefdevolle kus op zijn slaap. Opnieuw werd er op de deur geklopt. Mattie stond op. Terwijl ze Samuel zo dicht tegen zich aan drukte dat ze zijn warme ademhaling tegen haar borst kon voelen, schuifelde ze over de aangestampte aarden vloer. Hoewel ze deze bezoeker verwachtte en al weken had gewacht op de klopp op de deur, zag ze op tegen dit moment.

Zodra ze de deur opende, zou haar leven voor altijd verdeeld zijn in een voor en na.

Langzaam trok Mattie de ruwe, planken deur open en zag een slank silhouet in het maanlicht staan. Het was Emily, een mager meisje met lichtbruine ogen en een huid in de kleur van thee met melk.

De huid van de twintigjarige Mattie daarentegen was zo donker als gebrande koffiebonen. Haar inktzwarte haar hing in

twee stijve vlechten langs haar smalle gezicht en om haar hoofd had ze, zoals altijd, een smoezelige witte zakdoek geknoopt.

Hoewel Mattie Emily wel vaker gezien had, kende ze haar niet goed. Ze leek niet veel ouder dan een jaar of twaalf.

Zonder te groeten murmelde Emily: 'Je moet nu komen. De baby is er bijna.' Nadat ze de boodschap had afgeleverd, draaide ze zich weer richting het grote huis.

Mattie riep haar na: 'Ik moet Samuel nog aan mijn Poppy geven.'

'Snel dan. Ze verwachten je.'

Mattie liep richting het pallet van haar grootvader en Poppy kwam overeind om zijn achterkleinzoon in ontvangst te nemen. Zijn oude handen waren opgezet en kromgegroeid en in zijn gezwollen tandvlees staken nog maar een paar tanden.

'Is het zover?' vroeg hij.

Mattie knikte. De tranen prikten achter haar ogen. Teder kuste ze Samuel op zijn ronde wangetje. 'Ik hou van je,' fluisterde ze zacht in het kleine oortje van haar zoon, waarna ze haar lippen nog een laatste keer op zijn kale bolletje drukte. Bijtend op de binnenkant van haar wang legde ze Samuel toen voorzichtig in de getekende armen van haar grootvader.

'Denk eraan, Rebecca zal hem voeden wanneer hij honger krijgt,' hielp ze hem herinneren, hoewel hij goed op de hoogte was van het plan.

Zoals altijd bleef hij geduldig. 'Maak je over hem geen zorgen. Wees jij nu maar voorzichtig daar.' Hij klopte even op haar donkerbruine arm.

Ze keek in Poppy's ogen en hoopte maar dat hij alles begreep wat ze niet uitsprak. Ze wilde weten dat er goed voor

haar zoon gezorgd zou worden, dat hem verteld zou worden dat het niet haar keus geweest was om hem achter te laten, en dat, wanneer ze terug zou komen, hij zou weten dat zij zijn moeder was. Maar Mattie zei niets. Ze schreeuwde niet uit protest, smeekte niet om meer tijd. In plaats daarvan draaide ze zich zwijgend om, verliet knipperend tegen de tranen haar thuis en liet haar zoon achter. Ze had geen keus. Ze moest sterk zijn, deze scheiding doorstaan, en zo snel mogelijk terugkeren naar Samuel.

Of dat maanden of jaren zou duren, daarvan had ze geen idee.

Mattie rilde terwijl ze het zwakke schijnsel van Emily's olielamp volgde. Ze liepen richting het grote huis, een pad dat ze was gaan vrez en dat ze zelden beliep.

'Hoelang heeft ze al pijn?' vroeg Mattie, toen ze langs het kleine bakstenen kookhuisje liepen.

'Bijna de hele dag al, geloof ik. Het geschreeuw begon na het eten.'

'Zijn de vliezen al gebroken?'

'Weet ik niet,' antwoordde het meisje, terwijl ze aan de achterkant van het huis aankwamen.

Ze gingen door een geverfde deur naar binnen en beklommen de versleten achtertrap naar de eerste verdieping. Mattie was hier nog nooit binnen geweest en had tot een paar dagen geleden ook niet kunnen vermoeden dat ze dat ooit wel zou doen. Veldslaven kwamen nu eenmaal niet in het grote huis. Ze

had geen idee waarom ze haar gekozen hadden om deze nieuwe baby te voeden, en niet haar zus Rebecca. Maar het was niet aan haar om met de witte mensen in discussie te gaan. Ze deed wat haar gezegd werd.

Nerveus liep Mattie achter Emily aan over een zacht, kleurrijk tapijt. Door een helderwitte gang, langs verschillende geverfde deuren. Voor de laatste deur aan de linkerkant bleef Emily staan.

‘Ze wachten binnen op je,’ vertelde ze Mattie, wijzend op de deur. De mond van het meisje ging wijd open in een geeuw. Toen draaide ze zich om en liep terug door de gang.

Matties hart ging tekeer terwijl ze daar zo alleen en onzeker in die lange gang stond. Plotseling zwaaide de witte deur open. Ze kon nog net op tijd aan de kant springen, voordat ze omvergelopen zou worden door de persoon die naar buiten kwam stormen.

Warme lucht, vermengd met de geur van zweet kwam haar vanuit de schaars verlichte kamer tegemoet. Aarzelend wierp Mattie vanaf de drempel een blik naar binnen.

Een kleine vrouw met roomkleurige huid lag in een groot bed. Haar ogen waren gesloten en ze kreunde luid. Haar klamme, donkere haar stak fel af tegen haar bezwete, opgezwollen gezicht. Het gezicht vertrok en ze schreeuwde het uit van pijn. Haar ogen waren zo erg dichtgeknepen dat de wimpers helemaal verdwenen waren en haar lippen had ze zo stevig op elkaar geklemd dat ze in haar mond getrokken werden.

‘Ah, daar ben je,’ zei een van de twee vrouwen naast het bed. De forse witte vrouw met kleine blauwe ogen en grijs haar, dat strak in een knot naar achteren getrokken was, wees op een

stoel in de hoek van de kamer. ‘Hoewel we je op dit moment nog niet nodig hebben. Complicaties...’ Haar stem stierf weg, zonder verder nog iets uit te leggen. ‘Ga daar maar zitten en probeer je meesteres niet van streek te maken.’

Mattie liep zo zachtjes mogelijk de kamer in en maakte zichzelf klein, om vooral niet de aandacht te trekken van de rood aangelopen man die dreigend aan het voeteneind van het bed stond. Ze nam plaats op een roodfluwelen fauteuil en liet onwillekeurig de toppen van haar bruine vingers over de zachte stof gaan. Haar blik ging door de kamer, ze nam alles in zich op. Mevrouw Ann, de meesteres van het huis, lag in het fraai gebeeldhouwde hemelbed, dat bijna de hele ruimte in beslag nam. Naast het bed stond een wastafel met marmeren blad, bedekt met verfrommelde lappen. De man gebaarde naar de twee vrouwen die aan beide kanten van het bed stonden.

‘Zodra ik de baby eruit ga trekken, houden jullie haar vast,’ beval hij. ‘Voorkom dat ze beweegt, anders overleven ze het allebei misschien niet.’

De dokter haalde een smerige metalen tang uit zijn tas en veegde hem snel af met een bebloede doek. Toen boog hij zich over het bed.

‘Nu,’ commandeerde hij.

De vrouwen drukten hun bleke handen tegen de schouders en armen van de patiënte, waarbij ze haar hard in het matras duwden. Mattie kromp meelevend in elkaar en hield haar adem in, terwijl de dokter de tang diep in het dunne lichaam stak. ‘Ahh, ahhh, ahhh!’ gilde mevrouw Ann. De dokter trok uit alle macht aan de metalen handgrepen, maar er bewoog niets.

Hij zette zijn benen wat verder uit elkaar en trok opnieuw,

waarbij zijn handen van de tang af gleden en het instrument uit het lichaam van de vrouw bleef steken. Hij mopperde wat in zichzelf en veegde zijn zweterige handen af aan zijn broek, waarna hij de tang opnieuw krachtig beetpakte en trok. Dit keer bewoog de handen van de dokter langzaam naar achteren en bewoog de tang mee tussen zijn dikke vingers.

Gevangen tussen de uiteinden van de tang verscheen een opgezwollen, paarskleurig schedeltje tussen de dunne witte dij- en van de meesters.

De dokter gromde. Zijn linkerhand verloor alweer de grip. ‘Het is een koppig mannetje!’ zei hij.

Opnieuw trok hij aan de tang, op hetzelfde moment dat de baarmoeder van de vrouw zich weer samentrok in een wee, en het hoofdje van de baby kwam tevoorschijn. Mattie kon net de bovenkant van de oortjes zien. De wee was voorbij. De dokter trok nog een keer, zonder resultaat. Maar de volgende poging viel weer samen met een wee en dit keer floepten de rest van het hoofdje, de schouder-tjes, het lichaampje en de armpjes en beentjes naar buiten. Een paars, bewegingloos baby’tje gleed op het bed.

De dokter staarde naar het levenloze kindje. Mattie moest zich vermennen om de baby niet te pakken, op de kop te houden en hard te wrijven. Machteloos wachtte ze totdat de dokter iets zou doen.

Doe het, moedigde ze het kindje, dat haar leven kapotmaakte, in stilte aan. Haal adem.

De dokter bond de kloppende navelstreng af en knipte hem toen door, terwijl het baby’tje stil bleef liggen. Maar plotseling bewoog het, boog zijn vochtige hoofdje naar achteren, opende

zijn blauwe mondje en liet een raspende jammertoon horen. Mattie slaakte een innerlijke vreugdekreet. *Goed gedaan, kleintje!*

‘Maar goed dat ik hier was voor de bevalling,’ zei de dokter. ‘Zonder hulp van de moderne geneeskunde had dit meisje het niet gered.’

‘Meisje?’ vroeg de nieuwbakken moeder.

‘Inderdaad,’ bevestigde de dokter zakelijk.

De jonge vrouw rekte haar nek om te kunnen kijken en strekte haar armen uit naar haar dochter. De dokter wikkelde de baby achteloos in een dekentje en wilde haar overhandigen aan de vrouw in het bed.

‘Niet nu. U bent nog te zwak om het meisje vast te houden,’ zei de forse vrouw met de knot. ‘Geef haar maar aan de min,’ instrueerde ze de dokter.

De moeder liet zich zonder tegenargument terug op het bed vallen. Schouderophalend droeg de dokter het vochtige bundeltje naar Mattie. Terwijl hij haar de pasgeborene overhandigde vroeg hij: ‘Maak je al melk aan?’

‘Ja, meneer. Mijn zoon is een paar maanden geleden geboren,’ antwoordde Mattie, haar blik op de eikenhouten vloer gericht.

‘Doe waarvoor je hier gekomen bent,’ antwoordde de dokter. Hij liep terug naar het bed om de placenta op te vangen en zijn patiënte te hechten.

Mattie keek neer op de naamloze, roze baby. De tang had blauwe en paarse plekken achtergelaten rondom haar gekneusde oortjes. Het baby’tje likte al aan haar lipjes en bewoog haar hoofdje, op zoek naar eten. Mattie trok haar shirt omhoog en ontblootte een volle borst met grote tepel, klaar voor het mondje van de baby. Ze pakte de borst in haar hand en kietelde

voorzichtig met de tepel het kleine mondje, totdat het wijd openging. Toen trok Mattie het meisje tegen zich aan en het gretige mondje sloot zich om de borst. De baby zoog krachtig en al snel voelde Mattie hoe de melk begon te stromen. Ze leunde tegen de zachte rugleuning van de stoel en hield de baby tegen haar hart. Starend naar dit nieuwe leventje dacht Mattie aan Samuel, slapend op een harde pallet in een andere wereld, op slechts tweehonderd voetstappen hiervandaan. Met heel haar hart verlangde ze naar hem. Hem wilde ze in haar armen houden, niet dit vreemde kind. Ze vroeg zich af of hij vredig naast Poppy lag te slapen, of dat hij al onrustig werd, verlangend naar zijn ochtendvoeding. Haar hart brak bij de gedachte dat hij nog niet in staat was om te begrijpen dat er aan hun leven samen nu een eind gekomen was. Nog voordat het baby'tje klaar was met drinken, zei de forse witte vrouw met de knot: 'De baby is juffrouw Elizabeth voor jou. Ik ben mevrouw Gray, de huishoudster. Volg mij.'

Voorzichtig maakte Mattie juffrouw Elizabeth los van haar borst en herschikte haar kleding. Terwijl ze haar pink gebruikte als speen om de pasgeborene rustig te houden, volgde ze de vrouw met de nog plakkerige baby in haar armen.

Mevrouw Gray leidde hen door een donkere hal naar een kamer aan de achterkant van het huis. Aan de rechterkant bevond zich een haard met een groene bank en twee beige stoelen eromheen. Tegenover de deur stonden een smal bed en een schommelstoel naast een lang raam. De huishoudster stopte hier echter niet, maar sloeg linksaf naar een andere deur, die naar een klein, raamloos kamertje leidde. Een laag bed, bedekt met een vale quilt, nam het grootste deel van de kamer in be-

slag en de overgebleven ruimte werd ingenomen door een kleine kast. Tegenover de deur bevond zich nog een andere deur.

Vanuit de deuropening tussen de twee kamers instrueerde mevrouw Gray: ‘De grote kamer is van juffrouw Elizabeth. Jij slaapt hier. De achterdeur leidt naar de personeelsgang en -trappen. De grote trap mag je alleen gebruiken in gezelschap van juffrouw Elizabeth. Wanneer zij niet bij je is, neem je de achtertrap. In de kast vind je twee sets kleding: twee jurken en twee nachtjaponnen.’ Mevrouw Gray wees op de kast en Mattie deed haar best om alle instructies te volgen. ‘Elke maandagochtend stop je een jurk en een nachtjapon in de stortkoker – de dag na de rustdag. Je mag je kleren niet vaker dan één keer per week laten wassen. Dat vodje op je haar heb je niet langer nodig, dus dat wordt weggegooid. Emily, het dienstmeisje van de eerste verdieping, zal je drie keer per dag een maaltijd brengen. Mocht je vragen hebben, dan kun je bij Emily terecht; zij is volledig op de hoogte van het reilen en zeilen van dit huishouden. Er wordt je verteld wanneer je juffrouw Elizabeth uit haar kamer mag halen.’

Mevrouw Gray staaarde Mattie aan. ‘Huis slaaf worden is een bijzonder voorrecht. Ik vertrouw erop dat je er geen misbruik van zult maken?’

‘Nee, mevrouw,’ antwoordde Mattie.

‘Naast juffrouw Elizabeths commode staat een kom warm water,’ instrueerde mevrouw Gray, terwijl ze zich weer omdraaide naar juffrouw Elizabeths kamer. ‘Was haar voordat het afgekoeld is.’

Nadat mevrouw Gray vertrokken was, keek Mattie naar het baby’tje in haar armen en zei: ‘Daar staan we dan met zijn

tweeën, meiske. Geen idee wat ik met je aan moet. Daar zullen we samen achter moeten zien te komen. Eerst maar eens even in je kamer rondkijken; dan gaan we je wassen.'

Mattie liep met juffrouw Elizabeth door de kamer en nam haar nieuwe omgeving in zich op. Lange stroken van donkergroen materiaal hingen aan roedes die iets onder het plafond aan de muur bevestigd waren. Nadat Mattie ernaartoe gelopen was om het zachte zijde even aan te raken, zag ze dat ze iets bedekten. Ze trok de stof aan de kant en ontdekte twee lange ramen. Hoewel Mattie al weleens glas gezien had, en het woord ervoor ook kende, had ze het nog nooit aangeraakt. Met haar ruwe vingertoppen wreef ze heen en weer over het koude, gladde oppervlak. Ze keek naar buiten en hapte even naar adem bij het zien van de slavenverblijven. Hoewel het buiten nog donker was, kon ze elk klein gebouwtje onderscheiden.

Enigszins gedesoriënteerd door de blik van bovenaf, probeerde ze erachter te komen welk hutje van welke familie was. Toen ze haar eigen hut ontdekt had, de vijfde in de rij met houten bankjes aan de achterkant, maakte haar hart een sprongetje. Ze keek of ze Samuel en Poppy zag, maar die waren nergens te bekennen. Ze bleef uit het raam staren, hopend op een glimp van hen. Haar ogen vulden zich met tranen en haar hart verkrampde. Hoewel er buiten niemand te zien was, bleef ze kijken.

Een huilgeluidje van juffrouw Elizabeth vestigde Matties aandacht weer op de baby. Opnieuw gaf ze het kindje haar vinger, terwijl ze nog eens om zich heen keek. Links van het raam stond een smal bed van prachtig kersenhout, bedekt met een nieuwe, dicht bestikte patchworkquilt. De helder gekleur-

de stoffen vormden een patroon van vliegende ganzen die op het punt stonden het raam uit te vliegen. Ze ging op het bed zitten, genietend van het comfort en de zachte stof.

‘Je hebt een mooie slaapplek, meiske. Niet dat je daar binnenkort al gebruik van gaat maken...’ zei Mattie. De baby zou eerst nog heel wat maanden bij haar in het zijkamertje slapen.

Rechts van het raam, in de hoek, stond de glimmend gepoetste schommelstoel te wachten met daarnaast een bijpassende ladekast met een doorgestikt kussen erop. Ze legde de baby op het kussen, naast de waskom met warm water. Mattie opende de lades en ontdekte fijn geborduurde babykleertjes, sokjes, luiers en tot kleine pakketjes gerolde mutsjes, als eieren die nog geraapt moeten worden. Met een blik op de baby zei Mattie hoofdschuddend: ‘Je hebt nu al meer kleren dan alle veldslaven samen.’

Ze koos een setje zachte katoenen kleertjes en legde ze op het bed. Toen wikkelde ze het beweeglijke meisje voorzichtig uit het dekentje en dompelde haar in het ondiepe laagje lauwwarme water. Juffrouw Elizabeth huilde verontwaardigd terwijl Mattie de witte huidsmeer en het rode bloed wegspoelde, de laatste overblijfselen van haar verblijf in de baarmoeder.

‘Stil maar. Alles komt goed. Zo erg is het niet,’ stelde Mattie juffrouw Elizabeth gerust. ‘Klaar alweer. Het ergste is voorbij.’

Snel bond Mattie de baby een zachte flanellen luier om. Ze trok een fris wit jurkje over het met dons bedekte hoofdje, uitkijkend dat ze de beurse en gevoelige delen van Elizabeths gezichtje vermeed; toen trok ze de dunne, vlekkerige armpjes door de pofmouwjes van het jurkje en wikkelde haar stevig in

een flanelle doek. Het pasgeboren meisje ontspande en staarde Mattie geconcentreerd aan.

‘Zie je, niks aan de hand,’ mompelde Mattie. ‘Helemaal schoon.’

Ze staarde naar het kindje, streek met haar vinger over het rode gezichtje en de lichte wenkbrauwen, die nog maar nauwelijks zichtbaar waren. De ogen die naar haar terug stonden hadden een vreemde, troebele blauwe kleur. Dit meisje leek wel een wezen uit een andere wereld, zo anders dan Samuel. Het was moeilijk te geloven dat ze ooit mooi zou worden.

Ondanks haar vermoeidheid en verdriet was Mattie toch nieuwsgierig naar haar omgeving. ‘Laten we de rest van je kamer bekijken. Wat is dit?’ Ze liep naar de meubels bij de haard en ging op het randje van de groen fluwelen bank zitten. Ze onderzocht de vering door op en neer te wippen. Vervolgens nam ze een voor een plaats op de stoelen en probeerde hier hetzelfde, maar die waren hard en bewogen niet mee.

Mattie legde de ingebakerde juffrouw Elizabeth in een hoek van de bank en knielde op de grond om het ingewikkelde tegelwerk rond de schouw te bestuderen. De tegels voelden koud aan, net als de ramen, maar waren rijk gekleurd in allerlei groen- en goudtinten. Met haar vinger volgde ze de slingerende kleuren en toen stond ze op. Ze schrok van een beweging voor haar.

‘Hallo!’ riep ze.

Geen antwoord. Ze leunde naar voren voor een beter zicht. Een vrouw kwam op haar af. Verrast deinsde Mattie achteruit. De figuur deed hetzelfde. Voorzichtig legde ze een hand op het spiegelglas. Het voelde koel en glad. Ze tuurde nog eens goed, draaide zich om om de rest van de kamer te bekijken, en

draaide toen weer terug. De kamer spreidde zich zowel voor als achter haar uit. Een beetje zoals wanneer je in het water keek. Ze draaide haar hoofd van links naar rechts, opende haar mond en stak haar tong uit.

Nauwkeurig bekeek ze haar ronde ogen, die ze voor het eerst duidelijk kon zien. Als kind was haar altijd verteld dat ze de ogen van haar moeder had en dit spiegelbeeld bevestigde dat. Ze waren groot en warm, donkerbruin, net zoals die van mama. Ze tilde haar hand op om haar gezicht aan te raken, keek toe hoe haar eigen hand haar wangen, lippen en neus onderzochten. Mattie zocht naar trekjes van Samuel in haar eigen gezicht. De neus, concludeerde ze. Samuel en zij hadden dezelfde neus. En misschien ook de oren.

‘Wat een plek is dit, meiske,’ zei Mattie hardop, terwijl ze juffrouw Elizabeth hoofdschuddend optilde van de sofa.

Ze draaide helemaal rond, volgde de slingerende bloemen op het behang, totdat haar blik weer op de schommelstoel viel. Mattie trok de stoel bij het raam, ging met juffrouw Elizabeth in haar armen zitten en keek uit over de slavenverblijven. De zon kwam net op en al gauw zou iedereen naar buiten komen om op het veld aan het werk te gaan. Af en toe wierp ze een blik op de deur, om zich ervan te overtuigen dat niemand naar haar keek. Ze staaarde en schommelde, schommelde en staaarde, alsof verlangen alleen ervoor kon zorgen dat haar geest de kloof kon overbruggen.

Ineens kwam Poppy uit hun hut tevoorschijn met Samuel in zijn armen. Hij wendde zich van het grote huis af en liep in de richting van Rebecca’s hut voor Samuels ochtendvoeding. Met haar neus tegen het raam zocht Mattie het gezichtje van haar

zoon af, op zoek naar tekenen van verdriet. Het was moeilijk te zien vanaf deze afstand, maar het was duidelijk dat hij niet hilde. Samuels kleine hoofdje kwam net boven Poppy's schouder uit, zijn kalme gezichtje op en neer deinend met de voetstappen van zijn overgrootvader. Mattie staarde intensief terwijl haar zoon kleiner en kleiner werd, totdat hij helemaal uit het zicht verdwenen was, als een blaadje dat wegdrijft op de rivier.

Overmand door verlangen en verdriet, kon Mattie het niet langer aanzien. Ze ging bij het raam vandaan, verliet de kamer en ging op zoek naar het vreemde bed in het zijkamertje. Samen met de baby stapte ze de rustige, donkere ruimte in en sloot de deur achter hen. Nadat ze het meisje midden op de oude quilt gelegd had, ging Mattie ernaast liggen en hilde. Ze begroef haar hoofd in haar armen. Haar tranen stroomden als een warme zomerbui over haar wangen op het dikke donzen kussen. Het verlangen naar haar zoon was zo sterk dat het haar de adem benam.

Toen ze weer wat kalmeerde, tilde ze haar hoofd op om het vreemde kindje dat naast haar lag te slapen te bekijken. Onder de bijna doorzichtige, bleke huid van juffrouw Elizabeths oogleden waren kleine blauwe adertjes zichtbaar. Zo'n kwetsbaar en afhankelijk baby'tje, zich nog volledig onbewust van de wereld om haar heen. Mattie raakte de kleine oogjes, het neusje en de lipjes aan; haar hand gleed over het zachte kinnetje van het meisje, haar kleine, kwetsbare nekje.

Een golf van haat overspoelde haar.

Mattie legde haar hand over het kleine mondje en de twee kleine neusgaatjes heen. Haar hart ging tekeer achter haar ribbenkast. Over een paar minuten kon dit voorbij zijn.

De baby bewoog, haar lipjes openden zich en een luide, plotselinge kreet ontsnapte uit het kleine lijfje.

Geschrokken trok Mattie haar hand weg.

‘Ik zit hier gevangen, maar zo wanhopig ben ik niet, meiske,’ fluisterde ze beslist. ‘Ik zal je geen kwaad doen, kleintje,’ verzekerde ze, meer zichzelf en God, dan dit onwetende kind.

Mattie liet zich weer op het bed vallen. Ze was uitgeput en verlangde ernaar om te slapen, om te kunnen ontsnappen in haar dromen, maar terwijl ze daar zo op haar rug lag, vulde haar hoofd zich met beelden. Ze zag een schreeuwende Samuel in Rebecca’s armen, zijn ruggetje gekromd in protest. Ze vroeg zich af of Rebecca wist hoe ze hem op de juiste manier moest inbakeren wanneer hij echt hard huilde. Ze verving het beeld van een krijsende Samuel met dat van een tevreden Samuel aan Rebecca’s borst. Maar het stelde nauwelijks gerust.

Ze stond op en liep terug naar de kamer met het raam. Ze drukte haar oor tegen het glas en luisterde of ze haar zoon kon horen. Niets. Het enige wat ze hoorde was het gesuis van haar eigen bloedsomloop.

‘Rebecca weet hoe ze voor een baby moet zorgen,’ fluisterde ze tegen zichzelf. ‘Ze is lief en ze houdt van Samuel. Rebecca en Poppy zullen goed voor hem zorgen.’

Mattie bad hardop: ‘Lieve God, ik ben het, Mattie. Ik weet dat het ochtend is en dat ik meestal ’s avonds tegen U praat, maar vandaag heb ik extra hulp nodig. Waakt U alstublieft over mijn Samuel. Maak hem blij met de voeding van Rebecca, maar niet zo blij dat hij mij vergeet. Help me om goed te zijn voor dit kleine kindje hier. En maak dat ze me niet zo heel lang nodig heeft, zodat ik terug kan naar mijn familie.

Dank U wel dat U een extra keer naar me geluisterd heeft. Amen.'

Mattie liep terug naar haar kleine kamertje. Ze ging in haar bed liggen en draaide haar rug naar de baby die ze daar achtergelaten had. Terwijl ze daar zo lag begon ze te zingen, in de hoop dat de troostende woorden van een vertrouwd slaapliedje haar in slaap zouden sussen.

Toen ze een paar uur later wakker werd van de geluidjes van een baby met honger, merkte ze dat ze helemaal om juffrouw Elizabeth heen gekruld lag, als een moederkat om haar kittens. Haar hart brak toen ze zich herinnerde waar ze was en waarom ze hier was. Maar ze deed haar plicht en gaf het meisje wat ze nodig had.

Een verhaal over slavernij, vrijheid en kiezen voor het goede

Virginia, 1837. Meteen na haar geboorte wordt Elizabeth in de armen van Mattie gelegd, de slavin die vanaf nu haar min zal zijn en daarvoor haar eigen pasgeboren zoontje heeft moeten achterlaten in de slavenverblijven. Mattie mist haar kind enorm, maar zorgt toch vol toewijding voor de kleine Lisbeth. Door de jaren heen wordt hun band alleen maar sterker.

Hoewel Lisbeth een bevoorrecht leven leidt, voelt ze zich vaak eenzaam, zeker in het gezelschap van haar dominante moeder en afwezige vader. Alleen in de levendige slavenkwartieren, samen met Mattie, voelt ze zich echt thuis. Maar hun unieke band blijft niet zonder gevolgen. Lisbeths groeiende afkeer van slavernij dwingt haar te kiezen tussen haar familie en haar overtuigingen, en ondertussen maakt Mattie een keuze die haar leven voorgoed zal veranderen. Beide vrouwen zijn op zoek naar vrijheid en waardigheid, maar tegen welke prijs?

Laila Ibrahim woont samen met haar gezin in een kleine gemeenschap in Berkeley, Californië. Haar ervaringen met multiraciale ontwikkelingspsychologie heeft ze verwerkt in het verhaal van Mattie en Lisbeth. *De eerste krokus* is haar debuut.

NUR 342

ISBN 978 90 435 3073 6

9 789043 530736

KokBoekencentrum
UITGEVERS | UTRECHT

www.KokBoekencentrum.nl